

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

LỖ THỊ QUỲNH NGA

PHÂN TÍCH CHUỖI GIÁ TRỊ BƯỞI DIỄN
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN THANH SƠN TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

LỖ THỊ QUỲNH NGA

**PHÂN TÍCH CHUỖI GIÁ TRỊ BƯỞI DIỄN
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN THANH SƠN TỈNH PHÚ THỌ**

**Ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số ngành: 8.62.01.15**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. HÀ QUANG TRUNG

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, các số liệu và kết quả nghiên cứu trình bày trong luận văn là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ bất kỳ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Lỗ Thị Quỳnh Nga

LỜI CẢM ƠN

Trước hết với tình cảm chân thành và lòng biết ơn sâu sắc, tôi xin gửi lời cảm ơn đến TS. Hà Quang Trung - Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các thầy giáo, cô giáo Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các Thầy Cô giáo phòng Đào tạo trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ủy ban nhân dân huyện cùng bà con trên địa bàn huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ đã cung cấp số liệu thực tế và thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Trong quá trình làm nghiên cứu, mặc dù đã có nhiều cố gắng để hoàn thành luận văn, đã tham khảo nhiều tài liệu và đã trao đổi, tiếp thu ý kiến của Thầy, Cô và bạn bè. Song, do điều kiện về thời gian và trình độ nghiên cứu của bản thân còn nhiều hạn chế nên nghiên cứu khó tránh khỏi những thiếu sót. Vì vậy, tôi rất mong nhận được sự quan tâm giúp đỡ, tạo điều kiện đóng góp ý kiến của Thầy Cô và các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Cuối cùng, tôi xin trân trọng cảm ơn đồng nghiệp, bạn bè, cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian học tập và nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2020

Tác giả luận văn

Lỗ Thị Quỳnh Nga

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ.....	viii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa của đề tài.....	3
Chương 1.CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	4
1.1.2. Phương pháp phân tích chuỗi giá trị	9
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng tới liên kết trong chuỗi giá trị nông sản	12
1.2. Cơ sở thực tiễn	16
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển chuỗi giá trị bưởi Da Xanh huyện Châu Thành tỉnh Bến Tre	16
1.2.2.Kinh nghiệm phát triển chuỗi giá trị bưởi Đại Minh huyện Yên Bình tỉnh Yên Bái	18
1.2.3. Bài học kinh nghiệm được rút ra cho phát triển liên kết trong chuỗi giá trị sản phẩm bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	21
1.3. Tổng quan tài liệu nghiên cứu.....	19

Chương 2.ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	21
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	22
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	22
2.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội.....	25
2.1.3. Đặc điểm cơ sở hạ tầng của huyện Thanh Sơn.....	28
2.1.4. Nhận xét chung về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Thanh Sơn ảnh hưởng đến phát triển chuỗi giá trị bưởi Diễn.....	29
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	30
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin số liệu.....	30
2.3.2. Phương pháp phân tích thông tin số liệu.....	33
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu của đề tài.....	33
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu về sản xuất bưởi Diễn.....	33
2.4.2. Nhóm các chỉ tiêu phản ánh nội hàm chuỗi giá trị bưởi Diễn.....	33
Chương 3.KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	35
3.1. Thực trạng sản xuất và phát triển cây bưởi Diễn trên địa bàn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	35
3.1.1. Thực trạng phát triển diện tích trồng cây Bưởi tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	35
3.1.2. Thực trạng phát triển diện tích trồng cây Bưởi tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	37
3.2. Thực trạng phát triển chuỗi giá trị cây bưởi Diễn trên địa bàn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	38
3.2.1. Đặc điểm chung về hộ trồng bưởi Diễn điều tra tại huyện Thanh Sơn.....	38
3.2.2. Thực trạng các tác nhân trong chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn.....	40

3.4. Đánh giá sự hài lòng của các tác nhân khi tham gia chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	50
3.4.1. Đánh giá lợi ích của các tác nhân khi tham gia chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	50
3.4.2. Đánh giá mức độ sẵn sàng tham gia chuỗi giá trị của các tác nhân bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	52
3.4.3. Đánh giá những thuận lợi trong phát triển chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	53
3.4.4. Đánh giá những khó khăn khi tham gia chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	55
3.5. Phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội, thách thức đối với chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	55
3.6. Giải pháp hoàn thiện chuỗi giá trị cây bưởi Diễn trên địa bàn huyện Thanh Sơn giai đoạn 2020 - 2025	58
3.6.1. Quan điểm, mục tiêu hoàn thiện chuỗi giá trị cây Bưởi Diễn trên địa bàn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ.....	59
3.6.2. Giải pháp hoàn thiện chuỗi giá trị bưởi Diễn tại huyện Thanh Sơn, tỉnh Phú Thọ.....	60
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	62
TÀI LIỆU THAM KHẢO	66
PHỤ LỤC	68

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

ADB	Ngân hàng Phát triển châu Á
BVTV	Bảo vệ thực vật
CPTG	Chi phí trung gian
DFID	Bộ phát triển quốc tế Anh
GO	Giá trị sản xuất
GTGT	Giá trị gia tăng
HQKT	Hiệu quả kinh tế
HTX	Hợp tác xã
IC	Chi phí trung gian
ICRAF	Trung tâm Nghiên cứu Lâm nghiệp Thế giới
OCOP	Chương trình mỗi xã một sản phẩm
PRA	Phương pháp đánh giá nông thôn có sự tham gia
PTNT	Phát triển nông thôn
SNV	Tổ chức phát triển Hà Lan
SWOT	Công cụ phân tích điểm mạnh, yếu, cơ hội và thách thức
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
UBND	Ủy ban nhân dân
VA	Giá trị gia tăng
VND	Tiền đồng Việt Nam
WTO	Tổ chức Thương mại Quốc tế

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Tình hình sử dụng đất của huyện Thanh Sơn năm 2019.....	23
Bảng 2.2:	Tình hình phát triển kinh tế huyện Thanh Song giai đoạn 2017 - 2019.....	25
Bảng 2.3:	Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế huyện Thanh Sơn	26
Bảng 2.4:	Tình hình dân số và lao động huyện Thanh Sơn	27
Bảng 2.5:	Khoảng của giá trị trung bình và ý nghĩa của thang đo likert	32
Bảng 3.1:	Diện tích trồng Bưởi của huyện Thanh Sơn năm 2019	36
Bảng 3.2:	Diện tích, năng suất bình quân, sản lượng bưởi Diễn tại huyện Thanh Sơn giai đoạn 2017 - 2019.....	37
Bảng 3.3:	Năng suất bưởi Diễn năm 2019 phân theo tuổi cây.....	38
Bảng 3.4:	Đặc điểm cơ bản của hộ trồng bưởi Diễn điều tra tại huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	39
Bảng 3.5.	Diện tích, năng suất, sản lượng bưởi Diễn của các hộ điều tra tại huyện Thanh Sơn năm 2019	40
Bảng 3.6:	Phân loại bưởi của nông dân theo giá sỉ	43
Bảng 3.7:	Một số đặc điểm khác biệt của hai loại hợp đồng như sau:.....	44
Bảng 3.8:	Hai cách chính phân loại bưởi	46
Bảng 3.9:	Giá bán lẻ bưởi tại Thanh Sơn so với Hà Nội	49
Bảng 3.10:	Đánh giá lợi ích của các tác nhân khi tham gia chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	51
Bảng 3.11:	Đánh giá mức độ sẵn sàng tham gia chuỗi giá trị của các tác nhân bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	53
Bảng 3.12:	Đánh giá những thuận lợi trong phát triển chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	54
Bảng 3.13:	Đánh giá những khó khăn trong phát triển chuỗi giá trị bưởi Diễn huyện Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ	55

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, HÌNH VẼ

Sơ đồ 3.1:	Chuỗi giá trị Bưởi Diễn tại huyện Thanh Sơn	41
Sơ đồ 3.2:	Kênh phân phối bưởi Diễn Thanh Sơn đối với nông dân	42
Sơ đồ 3.3:	Kênh phân phối bưởi Diễn Thanh Sơn đối với thương lái.....	46
Sơ đồ 3.4:	Người bán sỉ và các quan hệ trực tiếp	48